

John Lennon en Yoko Ono in het Hilton Hotel in Amsterdam, 13 september 1979. ©ANPFOTO, kleurenfoto. Foto ANPFOTO ANP/John Lennon and Yoko Ono in the Hilton Hotel in Amsterdam. 13.09.1979

Erica H. Adams

Veertig jaren verstreken tussen 1967, toen Lennon aan Ono vroeg een lichttoren in zijn tuin te bouwen, en oktober 2007, op Vioey Eiland, Reykjavik (IJsland), waar Ono de *Imagine Peace Tower* onthulde, een eeuwig licht ter nagedachtenis aan Lennon, op zijn 67e geboortedag. De toren van licht stijgt op uit een 'wensput' gemaakt van drie soorten IJslandse steen en voorzien van de inscriptie *Imagine Peace* (Stel je Vrede voor) in 24 talen. Er werd voor IJsland gekozen om zijn geothermische energie en unieke atmosferische condities. Het 'Noorderlicht' of *Aurora Borealis* en de weersomstandigheden veranderen het licht: op een wolkeloze nacht verschijnt een heldere zuil van licht terwijl regen of sneeuwval lichtpijlen uiteen laat vallen in een iriserend spel van regenboogkleuren. De toren is verlicht van Lennon's geboortedag tot zijn sterfdag (9 oktober - 8 december), de winterequinox, Oudjaar en de lente-equinox (tevens hun wittebroodsweken). Het idee voor de *Imagine Peace Tower* stamde van de tijd voor Ono John Lennon ontmoette, als een geschreven 'instructie-tekening': "LICHTHUIS - Een huis gebouwd van licht van prisma's, dat bestaat in overeenstemming met het veranderen van de dag. Yoko Ono, Ono's Sales List, 1965". In 1967 herschreef Ono dit stuk voor de expositie van de Lisson Gallery in Londen.

Het reizende retrospectief *YES Yoko Ono* (2000) ontving in 2001 van de U.S. Art Critics Association de prijs Best Museum Show NYC Origination en toonde het werk van veertig jaar tussen media.

Op 6 juni 2009 werd op de 53e Biënnale van Venetië aan conceptueel kunstenaar en musicus Yoko Ono (Japan, 1933) de prestigieuze Gouden Leeuw uitgereikt voor haar hele oeuvre. Voor velen is wat Ono blijvend zal nalaten haar vredesactivisme sinds de jaren zestig met haar echtgenoot en ex-Beatle John Lennon (1940-1980). In 1987 won Ono een Helen Caldicott Leiderschap-prijs voor haar inspanningen om de vrede te bevorderen. In haar samenwerking met Lennon en al eerder als deel van de Fluxus-beweging toonde Ono het optimisme van de jaren zestig dat naar een maatschappelijk bewuste verandering toe werkte. Het persoonlijke was politiek. En nu, nu wij een nieuw tijdperk van hoop ingaan, blijft de activistische kunst van Ono klinken en opent het de verbeelding voor sociale verandering en vrede.

DOOR HET GLAS

Yoko Ono: *be peace*

Ono werd eerst bekend als componist, maar ging over op conceptuele kunst via 'instructietekeningen' die in 1961 getoond werden in de AG Gallery in het kader van de anarchistische Fluxus-beweging (fluxus betekent o.a. 'stroom'). Net zoals bij muziekpartituren worden de instructies uitgevoerd door anderen. Als ingangen voor de verbeelding zijn instructies zoals Zenboeddhistische koans raadsels om de onvolkomenheid van logisch redeneren aan te tonen en om verlichting teweeg te brengen. Als een monument van conceptuele kunst wordt het instructieboek *Grapefruit* (1964) beschouwd, genoemd naar dit fruit dat een kruising is, en het is tevens een meta-

foor voor Ono's leven tussen Japan en de V.S.: "*Painting To See The Skies/ Drill two holes into a canvas. Hang it where you can see the sky. (Change place of hanging. Try both the front and the rear windows, to see if the skies are different.) / (Schilderen om de hemel te zien/ Boor twee gaten in een schilderij. Hang het waar je de hemel kunt zien. (Verander de plaats waar het hangt. Probeer zowel de ramen aan de voor- als de achterkant, om te zien of de hemel anders is.)*" Om te voorkomen dat haar emoties zichtbaar waren in haar handschrift, vroeg Ono haar (toenmalige - red.) echtgenoot, tijdens de opkomst van de pop-art, om haar Japanse tekst *Instructies*

Yoko Ono performance, *Cut Piece* ©March 21, 1965, Carnegie Recital Hall, New York, NY.

Foto Minoru Niizuma/
©Yoko Ono

THROUGH THE GLASS Yoko Ono: Be peace

Erica H. Adams

6 June 2009, conceptual artist and musician Yoko Ono (Japan, 1933) was awarded the prestigious Golden Lion for Lifetime Achievement at the 53rd Venice Biennale. For many, Ono's enduring legacy is as peace activist since the Sixties, with husband, ex-Beatle, John Lennon (U.K. 1940-1980, U.S.). In 1987, Ono won a Helen Caldicott Leadership Award for her efforts to promote peace. Working with Lennon and earlier, as part of the movement Fluxus, Ono expressed a Sixties style optimism that worked towards socially conscious change. The personal was political. Now, entering a new era of hope, Ono's activist art continues to resonate and opens imaginations towards social change and peace.

Forty years passed, since 1967, when Lennon asked Ono to build a light tower in his garden to October 2007, on Vioey Island, Reykjavik, Iceland, where Ono dedicated Imagine Peace Tower, an eternal light in Lennon's memory, on his 67th birthday. The tower of light rises through a 'wishing well' made of three types of Icelandic stone inscribed in 24 languages *Imagine Peace*. Iceland was chosen for its geothermal energy source and unique atmospheric conditions. The *Northern Lights* or *Aurora Borealis* and weather alter light: on a cloudless night a clear pillar of light forms while rain or snowfall causes light shafts to refract in an iridescence of rainbow colours. The tower is lit on Lennon's birth to death day (9 October–8 December), the Winter equinox, New

Year's Eve and, Spring equinox (also, their honeymoon). The idea for *Imagine Peace Tower* originated before Ono met Lennon, as a written 'instruction drawing': "LIGHT HOUSE - A house constructed of light from prisms, which exists in accordance with the changes of the day. Yoko Ono, Ono's Sales List, 1965". In 1967, Ono rewrote this piece for Lisson Gallery show, in London.

YES Yoko Ono (2000) travelling retrospective was awarded (2001) Best Museum Show NYC Origination from U.S. Art Critics Association presented four decade's work between media.

First known as composer, Ono migrated to conceptual art through 'instruction drawings' shown at anarchistic Fluxus ('to flow') movement AG gallery, in 1961. Similar to musical scores, instructions are completed by others. As gateways for the imagination, instructions like Zen Buddhist koans are riddles to demonstrate the inadequacy of logical reasoning in order to provoke enlightenment. Considered a monument of conceptual art, instruction book *Grapefruit* (1964) named for this hybrid fruit, is a metaphor for Ono's life between Japan and the U.S.: "*Painting To See The Skies/ Drill two holes into a canvas. Hang it where you can see the sky. (Change place of hanging. Try both the front and the rear windows, to see if the skies are different.)*" To avoid emotions visible in her handwriting, during Pop Art's rise, Ono asked her husband to write her Japanese text 'Instructions for Paintings' (1962). This cleansing gesture for a new world recasts painting as a commodity into a spiritual exchange.

Glass shards of *Morning Piece* (1964) labelled with random dates of future mornings on

bits of paper recall paper prayers twisted onto branches of trees outside Buddhist temples. "Scriptless events" Ono says "start something moving – the closest word for it may be a 'wish' or 'hope'. It's an everyman's zazen flash of insight.

Taped sounds of *Snow Falling At Dawn*, 1965 today, is a lyrical artefact. Originally, a newspaper ad, this Fluxus strategy against commodities provoked readers to imagine sounds of snow falling. Wall text of *Blue Room Event* suggests if we can imagine, we can alter physical reality: "This room gets as wide as an ocean at the other end" or "Stay until the room is blue". In a previous incarnation, a disappearing piece (1966) instructed: "Boil water. Watch until it evaporates". Collaborating with Fluxus founder George Maciunas, in a white room, Ono placed an elaborate apparatus of glass pipes filled with water that as it evaporated altered our sense of space-time.

Over time, Ono translated ideas into objects or souvenirs of experience, things "that collect dust". Ephemeral materials transformed core idea-objects she recycled and altered to reflect each new era's social realities. *Pointedness* (1966) was inspired by moonlight flooding a Zen garden "as if it was daylight, now became a pointedness in my heart. It seemed as if we were a million miles away from the moonlight." Glass and Bronze versions of *Pointedness* express two political eras, both inscribed with instruction "this sphere will be a sharp point when it gets to the far corners of your mind". The Sixties sphere is crystal – receptive, fluid, reflective – and floats on a base of Plexiglas, then, a new, utopian material. Glass is suspended

Yoko Ono, *Pointedness* ©1964/1966 (kristallen versie / crystal version); glazen bol, sokkel van plexiglas gegraveerd met tekst / glass sphere, plexiglass pedestal engraved with text.

Foto John Bigelow Taylor / ©Yoko Ono

voor *Schilderijen* (1962) te schrijven. Dit zuiverende gebaar voor een nieuwe wereld vormt het schilderen om van een artikel in een spirituele uitwisseling.

Glasscherven van *Morning Piece* (1964) voorzien van willekeurige data van toekomstige ochtenden op stukjes papier, doen denken aan de papieren gebeden die aan takken bevestigd worden van de bomen bij boeddhistische tempels. "*Scriptless events (Schriftloze gebeurtenissen)*", zegt Ono, "zetten iets in beweging – het woord dat er het dichtst bij komt, zou een 'wens' of 'hoop' kunnen zijn. Het is een zazen flits van inzicht voor de doorsneemens. (Zazen = zen-boeddhistisch ritueel - red.).

Op de band opgenomen geluiden van *Snow Falling At Dawn (Sneeuw die valt in het ochtendgloren, 1965)* zijn vandaag de dag een lyrisch artefact. Oorspronkelijk was het een krantenadvertentie en deze Fluxus-strategie tegen nuttige producten daagde lezers uit zich het geluid van vallende sneeuw voor de geest te halen. De muurtekst van *Blue Room Event (Gebeurtenis in de Blauwe Kamer)* suggereert dat als wij kunnen fantaseren, wij de materiële werkelijkheid kunnen veranderen. "This room gets as wide as an ocean at the other end"

“... de hemel was er altijd voor mij...
ik kan de hoop nooit opgeven zolang
de hemel er nog is.”

Yoko Ono, Plafondschildering / Ceilingpainting
(YES Painting ©1966 (replica); tekst op canvas,
glas, metalen frame, metalen ketting, vergroot-
glas, geschilderde trap / text on canvas, glass,
metal chain, magnifying glass, painted ladder.

Collection Yoko Ono Lennon, New York. Foto Collection Yoko Ono
Lennon, New York

(Deze ruimte wordt zo breed als een oceaan aan de andere kant) of “Stay until the room is blue” (Blijf tot de ruimte blauw is). In een eerdere belichaming luidde de instructie voor een verdwijnend stuk (1966): “Kook water. Kijk toe tot het verdampt”. In samenwerking met de oprichter van Fluxus, George Maciunas, plaatste Ono in een witte ruimte een ingewikkeld apparaat van glazen buizen gevuld met water dat, terwijl het verdampte, ons gevoel van ruimte-tijd veranderde.

Door de jaren heen vertaalde Ono ideeën in objecten of ervarings souvenirs, dingen ‘die stof verzamelen’. Ephemere materialen herschiepen essentiële idee-objecten die zij opnieuw gebruikte en veranderde om de maatschappelijke werkelijkheid van elke nieuwe tijd weer te geven. *Pointedness* (1966) was geïnspireerd door maanlicht dat een Zentuin overspoelt “alsof het daglicht was, werd het nu een pointedness (puntigheid) in mijn hart. Het leek alsof wij miljoenen kilometers verwijderd waren van het maanlicht.” Glazen en bronzen versies van *Pointedness* laten twee politieke tijdperken zien, beide voorzien van de instructie: “deze bol zal een scherpe punt zijn als het de verre hoeken van je geest bereikt”. De bol uit de zestiger jaren is van kristal – ontvankelijk, veranderlijk, reflecterend – en drijft op een draagvlak van plexiglas, dat toen een nieuw, utopistisch materiaal was. Glas is uitgestelde beweging die is vertraagd in een geloofwaardige stevigheid. In de late jaren tachtig wordt Reagan’s Amerika gesymboliseerd door een bronzen bol op een sokkel gemaakt van de kunststof Corian. In 1989 verklaarde Ono aan de New York Times: “Er leek een glinsterende lucht te zijn in de jaren 60... Nu zijn het de jaren 80 en brons is in zekere zin erg jaren 80 – stevigheid, grondstof, dat allemaal. Voor iemand die de revolutie van de jaren 60 beleefde, heeft er zich een ongelofelijke verandering voltrokken... ik noem de stukken versteend brons. Die vrijheid, alle hoop en verlangens zijn op een bepaalde manier Versteend.”

Cut Piece (1965) ging in de Zen-tempel Nanzenji, Kyoto, in première in een serie manifestatiewerken en een nachtelijk ‘aanrakings’-concert. Ono zat bewegingloos op het toneel terwijl mensen uit het publiek het toneel opkwamen en haar aanwijzingen uitvoerden om haar mooiste kleren weg te snijden. De bedoeling

Yoko Ono, *Glass Keys* ©1967; kastje van glas en plexiglas / glass and plexiglass box. Foto Peter Fordham©Yoko Ono

Yoko Ono en Arata Isozaki, *Penal Colon* ©2004, Sneeuw en IJs, Installatie: *De Sneeuw Show 2004 / Snow and Ice*, Installatie: *The Snow Show 2004*, Rovaniemi (Lapland), Finland. Foto ©2006, Arto Liiti

was dat het moeilijk was om aan te zien – ontstaan in het Vietnam-tijdperk, de eerste op de televisie uitgezonden oorlog – en Yoko's passieve verzet smeekte: Hoe lang kun je toekijken? Hoe gemakkelijk kun je tot gewelddadige, ontmenselijkende daden aangezet worden of voyeuristische medepllichtigheid?

Lennon krom in Londen, voordat hij Ono ontmoette, op de witte trap van haar *Ceiling Painting (YES Painting)*, vond het vergrootglas daar en las haar bevestigende woord 'Yes' op de hemel/het plafond erboven. In deze expositie in de Indica Gallery in 1961 was ook de *All White Chess Set (1966)* of versies uit 1987-1997 van *Play It By Trust*: het gebrek aan tegenstanders, doordat er geen kleurverschil is, verandert het spel en moedigt aan om spirituele, onderling afhankelijke 'zetten' te doen. *Open A Box of Smile (1967)* en het glanzende oppervlak weerkaatst je glimlach en weerspiegelt de overtuiging van Fluxus dat 'iedereen een kunstenaar is', terwijl het opnieuw het zelfportret definieert als een onderling verband tussen het zelf en de ander.

Als een vondst in een uitdragerij maakt *Glass Keys to Open the Skies (1967)* de verbeelding los door een speels aanbod om te openen wat al bereikbaar is. Glazen sleutels in een kastje van plexiglas benadrukken vorm en dematerialisatie door het gebruik van twee Ono-thema's: hemel en sleutel. In de loop van 1945, toen er luchtaanvallen boven Tokio waren, vluchtte Ono's familie naar het platteland waar zij naar de hemel begon te kijken, een levenslang toevluchtsoord als "alles rondom mij uiteenviel... de hemel was er altijd voor mij... ik kan de hoop nooit opgeven zolang de hemel er nog is."

IJs en sneeuw vormen *Penal Colony (2004)*, een koud labyrint in een toren zonder dak. De *Snow Show* in Lapland koppelde kunstenaars aan architecten – Yoko Ono werkte samen met Arata Isozaki. Zonder dak kunnen gevangenen de hemel zien, zich een voorstelling maken van vrijheid. Bevroren water is een treffende metafoor voor versteende maatschappelijke werkelijkheden in het tijdperk na 11 september. Sinds januari 2009 is het ijs snel aan het smelten.

In 2007 exposeerde Ono voor de *Dag van de Holocaust* in Bergamo (IT) ter herdenking van de bevrijding van het concentratiekamp Auschwitz in 1945,

View, *Between We're All Water* ©Yoko Ono, Overzicht van de Installatie *Tussen de Hemel en Mijn Hoofd* / Installation *View Between the Sky and My Head*, Kunsthalle Bielefeld, Bielefeld, 2008.

Foto Philipp Ottendorfer / Courtesy Yoko Ono

een serie transparante glazen flessen voorzien van etiketten met de namen van mensen en gevuld met water. *We're all Water* (2006) is ook de titel van een Ono-Lennon-song: "We are all water from different rivers/ That's why it's so easy to meet/ We are all water in this vast, vast ocean/ Someday we'll evaporate together/ There may not be much difference/ Between Eldridge Cleaver and Queen of England/ If we bottle their tears..." (Wij zijn allen water uit verschillende rivieren/ Daarom is het zo eenvoudig om bij elkaar te komen/ Wij zijn allen water in deze grote, grote oceaan/ Ooit zullen wij samen in damp opgaan/ Er is misschien niet veel verschil/ Tussen Eldridge Cleaver en de Koningin van Engeland/ Als wij hun tranen in flessen doen...)."

Op 24 maart 1969 en omgeven door de pers, hielden Yoko and John, die net getrouwd waren op Gibraltar, een *Bed-In for Peace* in een kamer van het Amsterdamse Hilton Hotel. In april stuurden zij als vredessymbool eikels naar de wereldleiders en de Beatles namen hun laatste nummer-éénhit op, *The Ballad of John and Yoko*. Toen de Amerikaanse autoriteiten toestemming weigerden voor hun tweede *Bed-In*, vond deze van 26 mei tot 2 juni 1969 onderdak in het Queen

motion slowed into a believable solidity. Late 1980's, Reagan's America is represented by a bronze sphere on a Corian pedestal. In 1989, Ono explained to *New York Times*: "There seemed like a shimmering air in the 60s... Now, it's the 80s and bronze is very 80s in a way – solidity, commodity, all of that. For someone who went through the 60s revolution, there has been an incredible change... I call the pieces petrified bronze. That freedom, all the hope and wishes are in some ways Petrified."

Cut Piece (1965) premiered at Zen temple Nanzenji, Kyoto, in a series of event-works and all night 'touch' concert. Ono sat motionless on stage while audience members mounted the stage and completed her instructions to cut away her best clothes. Intended to be difficult to watch and conceived during the Vietnam Era, the first televised war, Yoko's passive resistance begged: How long can you watch? How easily can you be led into violent, dehumanising acts or, voyeuristic complicity?

In London, before Lennon met Ono, he ascended the white ladder of her *Ceiling Painting* (*YES Painting*), found its magnifying glass and read her affirmative "Yes" on the sky/ ceiling above. This 1961 *Indica* gallery show included *All White Chess Set* (1966) or, 1987-1997 versions *Play It By Trust*: lacking opponents differentiated by colour alters the game to foster spiritual, interdependent 'moves'. *Open A Box of Smile* (1967) its polished surface returns your smile and reflects Fluxus belief "everyone is an artist" while it re-defines self-portraits as an inter-relationship between self and other.

Like a thrift shop find, *Glass Keys to Open the Skies* (1967) unlocks the imagination by a playful offer to open what is already accessible. Glass keys inside a Plexiglas box emphasize form and dematerialisation by using two Ono motifs, sky and key. During 1945, air raids on Tokyo, Ono's family escaped to the countryside where she began to watch the sky, a life-long refuge when "everything was falling apart around me... the sky was always there for

me... I can never give up on life as long as the sky is there."

Ice and snow form *Penal Colony* (2004) a chilly maze within a roofless tower. Snow Show in Lapland, paired artists with architects – Yoko Ono collaborated with Arata Isozaki. Without a roof, prisoners can see the sky, imagine freedom. Frozen water is an apt Post 9/11 metaphor for petrified social realities. Since January 2009, the ice is rapidly thawing.

In 2007, for *Holocaust Day* in Bergamo, Italy, to commemorate the liberation of Auschwitz concentration camp in 1945, Ono displayed a series of transparent glass bottles labelled with people's names and filled with water. *We're all Water* (2006) is also the title of an Ono-Lennon song: "We are all water from different rivers/ That's why it's so easy to meet/ We are all water in this vast, vast ocean/ Someday we'll evaporate together/ There may not be much difference/ Between Eldridge Cleaver and Queen of England/ If we bottle their tears..."

Elizabeth Hotel in de liberale stad Montreal. Wat Lennon een 'advertentie voor vrede' noemde, werd bezocht door cartoonist Al Capp, een rabbi, lsd-goeroe Timothy Leary en door de pers. Van 2 april tot 21 juli 2009 heeft het Montreal Museum of Fine Arts samen met Ono de tentoonstelling *IMAGINE The Peace Ballad of John & Yoko* georganiseerd, opgedragen aan hun Bed-In in Montreal en hun vredesboodschap, in een historische context. Diezelfde maand juli 1969 behaalde *Give Peace a Chance*, hun 45-toerenplaatje dat in de VS was uitgebracht, een veertiende plaats op de Billboard hitlijst. Op het hoogtepunt van de oorlog was het 'kerstcadeau' van John en Yoko aan de belangrijkste steden op de wereld reclameposters waarop stond: *De oorlog is voorbij!/Als jij het wilt.* Niets had radicaler kunnen zijn.

In 2002 verklaarde Ono aan Hans Ulrich Obrist, die haar interviewde: "Wat verkeerd is aan oorlog is dat, zoals Gandhi zei, oog om oog ons allen blind maakt. Ik zou graag zien dat de mensheid zo gauw mogelijk doordrongen raakt van het gevaar en de nutteloosheid van oorlog. Indertijd, in de jaren zestig, dachten wij dat wij de wereld zomaar konden veranderen! Maar het kost een beetje meer tijd!"

In haar toespraak in 2002 aan de Oxford University zei Ono: "Vind vrede in je hart en het zal zich over de wereld verspreiden. Het effect is krachtig en direct. Behoud je rust en sta voor de vrede in plaats van voor de vrede te vechten. We kunnen het." Yes, we can! ●

Nederlandse vertaling: Ingrid Bongers – www.ingridbongers.nl

Yoko Ono, *Imagine Peace Tower* ©2008; permanente installatie Vioey Island, Reykjavik, IJsland: geothermische energie, 6 zoeklichten, spiegels en bron van witte steen (10 meter breed) gegraveerd in 26 talen / permanent installation Vioey Island, Reykjavik, Iceland: geothermal energy, 6 search lights, mirrors and white stone well (10 metres wide) engraved in 26 languages.

Foto ©2008, Guðlaugur Ottesen; www.elding.is (boven)

Foto ©2008, Fridarsulan-Nordurljos (onder)

YOKO ONO

Born Tokyo, Japan, February 18, 1933
Website <http://IMAGINEPEACE.com>

AWARDS

- 2009 Golden Lion for Lifetime Achievement, 53rd Venice Biennale
- 2005 Lifetime Achievement Award at IMAJINÉ 2005, Japan Society Arts & Culture Gala Benefit
- 2003 Distinguished Women in the Arts Award, The Museum of Contemporary Art, Los Angeles
- 2001 Best Museum Show NYC Origination from U.S. Art Critics Association for retrospective "Yes"
- 2001 Grammy Award shared with four producers for Gimme Some Truth – The Making Of John Lennon's Imagine Album as the Best Long Form Music Video
- 1987 Helen Caldicott Leadership Award for efforts to promote peace
- 1982 Grammy Award for Album of the Year for *Double Fantasy* with John Lennon and Jack Douglas. Music composed.

MUSIC – composed

- 2009 Live gig: The Living Room, New York City
- 2003 Tops U.S. Dance charts: "Every Man Has A Woman Who Loves Him", reworked to support gay marriage and originally written with John Lennon
- 1998 Soundtrack for video: Not for Sale: Feminism and Art in U.S.A. by Laura Cottingham
- 1997 Score for play: Hiroshima by Ron Destro
- 1995 Score for Aria for an Endangered Species ballet: Ellen Bromberg (Core Performance Company)
- 1995 Returned to music with son, Sean Lennon, and his band Ima Rising, releases album "Rising"
- 1993 Georgia Stone (1987) part of The John Cage Tribute, A Chance Operation (1993)
- 1987 Interrupted River for Jennifer Muller/The Works dance and Keith Haring's set & costume design
- 1962 ai/love soundtrack for film by Takahiko Iimura

HAPPENINGS, Interventions and Political exhibits

- 2009 Billboards: IMAGINE PEACE / WAR IS OVER! – Times Square, New York & Washington DC
- 2007-09 Il giorno della memoria (holocaust day) GAMeC, Bergamo, Italy
- 1969 Bed-In for Peace: Yoko Ono and John Lennon in Montreal (26.5-1.6) and Amsterdam (25-31.3)

PERMANENT INSTALLATIONS Selected

- 2008 Imagine Peace Tower: Videy Island, Reykjavik, Iceland
- 2005 Sky TV: Hokkaido, Japan: Spring and Fall, Tokachi Millennium Forest; Asia Society, NY
- 2003 Wish Tree: The Peggy Guggenheim Collection, ITALY; MOTO Museum of Contemporary Art, JAPAN; and for Times Square, Detroit, MI
Bell of Peace: Towada Art Center, Towada, Japan and Times Square, Detroit, MI
Ex It: Istanbul Modern, Meclis-i Mebusan Cad. Liman Sahasy Antrepo No: 4, Istanbul, Turkey

INSTRUCTION PIECES and Grapefruit (Selected)

- 1999 Paintings: Imagine, Yes, Touch, Fly, Breathe, Reach, Forget, Feel, Dream, Open, Remember

- 1966 To the Wesleyan people and exhibit at Indica Gallery, London (U.K.)
- 1964 Grapefruit: A Book of Instruction Drawings, introduction, John Lennon

EXHIBITIONS – Travelling (Selected)

- 2009: Guangdong Museum of Art, China. 2008: Warsaw Centre for Contemporary Art, Poland; Ke Center for the Contemporary Arts, Shanghai, China. 2007: Gallery 360°, Tokyo, Japan
Between the Sky and My Head
- 2009: Baltic Centre for Contemporary Art, UK 2008: Kunsthalle Bielefeld, Germany imagine Peace featuring John & Yoko's Year of Peace
- 2007: Myers School of Art, OH; UTSA Art Gallery, TX. 2008: Bucknell University, PA; Visual Arts Gallery, New Jersey City University, NJ; The John Erickson Museum of Art, Belfast, Britain
Horizontal Memories: 2008: Centro Cultural Banco do Brasil, São Paulo. 2005: Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst, Oslo, Norway; Migros Museum für Gegenwartskunst, Zürich, Switzerland
Yes: Yoko Ono retrospective
- 2001: opens, Japan Society, NY. Travels to Walker Art Center, MN; Contemporary Arts Museum, TX.
- 2002-03: MIT List Visual Arts Center, MA; Art Gallery of Ontario, Canada; San Francisco Museum of Modern Art, CA; Museum of Contemporary Art, Miami; Rodin Gallery, Seoul, Korea. 2004, in Japan: Art Tower Mito, Mito City; Hiroshima City Museum of Contemporary Art; Kiri-shima Open-Air Museum, Kagoshima; Museum of Modern Art, Shiga, Japan
The Bronze Age: 1989: Cranbrook Academy of Art Museum; Carl Solway Gallery, OH; Philip Samuels Fine Art, MO; Grand Palais, Paris; 1990: Stockholm Art Fair /Lilla Galleriet, Sweden

EXHIBITIONS – Selected

- 2009 Imagine: The Peace Ballad of John and Yoko, Musée des Beaux-Arts de Montréal, Canada
- 2008 Touch Me, Galerie Lelong, New York
- 2008 Three Mounds of Earth, Hikawa-Akasaka Shrine, Tokyo, Japan
- 2006 Wake Yoko Ono, M3-Galerie Gianluca Ranzi, Antwerp, Belgium
- 2006 Heal Yoko Ono Galerie Davide Di Maggio, Berlin, Germany
- 2005 We're All Water, Gallery 360°, Tokyo, Japan
- 2004 rare films of yoko ono: 65-66 Fluxus (NY) + London 66-67 Institute of Contemporary Arts, UK
- 2002 My Mommy Was Beautiful, Shoshana Wayne Gallery, CA
- 2001 Vertical Memory, Gallery 360, Tokyo, Japan
- 2000 ex it Biennale of Sydney, Australia
- 1990 Currents: Yoko Ono & Objects and Films, The Institute of Contemporary Art, Boston
- 1989 Objects and Films: Whitney Museum of American Art, New York
- 1971 this is not here, Everson Museum of Art, Syracuse, New York
- 1968 Four Thoughts: Yoko Ono and John Lennon, Arts Lab Center, London, Britain
- 1966 Yoko Ono, Indica Gallery, London, Britain

March 24, 1969, surrounded by press, Yoko and John, newly wed in Gibraltar, staged a *Bed-In for Peace* in an Amsterdam Hilton Hotel room. In April, they sent acorns to world leaders as symbols of peace and the Beatles recorded their last number-one hit, The Ballad of John and Yoko. When American authorities rejected their second Bed-In, it was hosted by the liberal city of Montreal, in Queen Elizabeth Hotel, May 26 – June 2, 1969. What Lennon called an 'ad for peace' was attended by cartoonist Al Capp, a rabbi, LSD guru Timothy Leary, and, press. Organized with Ono, Montreal Museum of Fine Arts exhibit *IMAGINE The Peace Ballad of John & Yoko* (April 2 – July 21, 2009) celebrates their Montreal Bed-In and peace message, in historical context. That July, *Give Peace a Chance*, their 45 rpm record released in the U.S. reached fourteenth on the Billboard chart. At the height of the war, John and Yoko's 'Christmas gift' to the world's major cities were billboard ads stating "War is Over!/If you want it". Nothing could have been more radical.

In 2002 Ono commented to interviewer Hans Ulrich Obrist "What is wrong with war is, as Gandhi said, an eye for an eye makes all of us blind. I'd like to see the human race wake up to the danger and futility of war as soon as possible. At the time, in the Sixties, we thought we could change the world just like that! But it's taking a little bit more time!" During her 2002 Oxford University speech, Ono said: "Find peace in your heart and it will spread over the world. The effect of it is strong and immediate. Keep your quiet centre, and stand for peace, instead of fighting for peace. We can do it." Yes, we can!